

Ritka bőrbetegségben szenvedő páciensek és a COVID-19

Az ERN-Skin az alábbi információkat és javaslatokat teszi közzé a ritka bőrbetegségben szenvedő pácienseknek a COVID-19 pandémia következtében kialakult helyzetben

KÖVESSE GONDOSAN AZ ALÁBBI ÁLTALÁNOS JAVASLATOKAT

LEGFONTOSABB ÓVINTÉZKEDÉSEK

- rendszeresen és alaposan mosson kezet
- zsebkeendőbe vagy a könyökhajlatába köhögjön és tüsszentsen
- ne nyúljon a szájához, orrához és szeméhez
- kerülje a kézfogást, inkább integessen
- másoktól tartson legalább 2 méter távolságot
- **MARADJON OTTHON** és kerülje a nélkülözhető tevékenységeket
- maradjon nyugodt és racionális, ne stresszelje magát
- Amennyiben felmerül önben a COVID-19 fertőzés lehetősége:
vegye fel a kapcsolatot háziorvosával, kezelőorvosával

COVID-19 infekció tünetei:

- **Leggyakrabban**, enyhe vagy középsúlyos tünetek, úgy mint:
torokfájás, száraz köhögés, influenza-szerű tünetek, láz, izomfájdalom, fejfájás, szaglási
vagy ízérzési rendellenesség, hasmenés, hasi fájdalom
- **Lehetséges hatása a bőrre:** *kiütések, csalánkiütés, viszketés*
- **Ritkább esetekben:** súlyos progresszió, különösen súlyos lefolyású akut respirációs distressz
szindrómával (ARDS)

Súlyos lefolyású fertőzés fő rizikófaktorai az átlagos populációban*

Légzési elégtelenség

Pulmonális artériás hipertónia

Szív- és érrendszeri betegségek, beleértve a magasvérnyomás betegséget

Szervtranszplantáció

Veseelégtelenség

Immunszuppresszió (betegség vagy gyógyszerelés következtében)

Cukorbetegség (kezeletlen, nem stabil betegség)

Kóros elhízás

70 év feletti életkor

** a COVID-19 fertőzésről származó tudás hétről-hétre gyarapszik, így a rizikófaktorok listája idővel némiképp módosulhat*

COVID-19 FERTŐZÖTT BETEGEK ÉS A BŐR RITKA BETEGSÉGEI

MINDEN RITKA BŐRBETEGSÉGBEN SZENVEDŐ BETEGNEK

-NE MÓDOSÍTSA MAGÁNAK a krónikus betegsége KEZELÉSÉT, akkor sem, ha betegsége éppen nem aktív

- AMENNYIBEN KÉRDÉSE VAN, vegye fel a kapcsolatot kezelőorvosával

AMENNYIBEN COVID-19 FERTŐZÉSRE UTALÓ TÜNETEI VANNAK:

- Vegye fel a kapcsolatot kezelőorvosával +++

- Ne alkalmazzon nem-szteroid gyulladásgátló kezelést (NSAID) (pl.: ibuprofen) a kezelőorvosa javaslata nélkül**

- Paracetamol használható (Felnőtteknek: <1g X 3 /nap, Gyermekeknek: <4x 15mg/kg/nap)

- A súlyos komplikációk esélye COVID-19 infekció esetén

az esetek TÖBBSÉGÉBEN NEM emelkedett ritka bőrbetegségek esetén

- A fő rizikófaktorok megegyeznek az átlagos populációéval

- Emiatt a javaslatok is hasonlóak az általános populáció számára tett javaslatokkal: **tartsák be a fent részletezett LEGFONTOSABB ÓVINTÉZKEDÉSEKET**

***A COVID-19 fertőzés NSAID-dal történő kezelése ellentmondásos. Jelenleg nincs konkrét bizonyíték arra, hogy az ibuprofen súlyosbítaná a COVID-19 fertőzést, a témában további epidemiológiai vizsgálatok várhatóak.*

A RITKA BŐRBETEGSÉGEKBEN SZENVEDŐK EGY KISEBB CSOPORTJÁNAK

A megfogalmazott óvintézkedések az egyes betegségekre specifikusak lehetnek

Azon betegek számára, akik immunszuppresszív vagy gyulladásgátló kezelésben részesülnek (lásd lent*)**

az alábbi betegségekben: autoimmun hólyagos betegségek, autoinflammatorikus betegségek, egyes genodermatóziszok és a rák egyes kezeléseire esetén (pl.:kináz-gátlók vagy immunterápia)

EZEN BETEGEKNEK:

- KÜLÖNÖS FIGYELMET KELL FORDÍTANIUK az általános óvintézkedések betartására

- NE MÓDOSÍTSÁK a kezelésüket maguktól (a fennálló betegség relapszusa még súlyosabb következményekkel járhat, mint a COVID-19 fertőzés)

- NE alkalmazzon önkényesen új kezelést orvosi javaslat nélkül

- FOGADJA MEG A KEZELÉSÉT VÉGZŐ BŐRGYÓGYÁSZ SZAKORVOS JAVASLATÁT +++

Az alábbi gyógyszerek nem súlyosbítják a COVID-19 fertőzés lefolyását (abc-sorrendben)*:

Amennyiben eddig nem részesült az alábbi kezelésekben, orvosi javaslat nélkül ne kezdje el ezen gyógyszerek szedését

Antibiotikumok
Antihisztaminok
Biológiai terápia (némelyik) (lásd lent****)
Kolchicin
Dapsone (methemoglobinaemia nélkül)
Hidroxiklorokin
Intravénás immunoglobulinok
Opioidok
Paracetamol
Sulfasalazin
Retinoidok

*****Az alábbi gyógyszerek növelik a súlyos lefolyású COVID-19 fertőzés lehetőségét***

- Jak-gátlók
- Rituximab kezelés az elmúlt 1 évben
- Fennálló immunosuppresszív kezelés, úgy mint ciklosporin, ciklofoszfamid, azatioprin, mikofenolát-mofetil, glükokortikoidok (pl. prednizolon > 20mg/nap felnőttekben) ****
- Rák-ellenes gyógyszerek
- Biológiai terápia készítmények (pl. anti-TNF blokkolók)****

* a COVID-19 fertőzésről való tudásunk hétről-hétre gyarapodik, így idővel a gyógyszerek listája változhat

**** jelenleg nincs bizonyíték emelkedett rizikóra: IL-17-, IL-23-, IL-12/23-blokkolók, fűszersav, apremilaszt, omalizumab, dupilumab és **methotrexát** alkalmazása esetén

A LEGFONTOSABB INFORMÁCIÓK ÖSSZEFOGLALÁSA

A COVID-19 fertőzéssel kapcsolatos tudnivalók folyamatosan gyarapodnak, így a fenti kezelésekkel kapcsolatos információk változhatnak a nemzetközi kutatások eredményének köszönhetően

KÖVESSE gondosan a megelőzést szolgáló általános javaslatokat
NE alkalmazzon önkényesen gyógyszeres kezelést: veszélyes lehet!
NE módosítsa önkényesen a már folyamatban lévő kezelését: a relapszus súlyosabb következményekkel járhat, mint a COVID-19 fertőzés!

Amennyiben kérdése van a COVID-19 fertőzéssel és ritka bőrbetegségével kapcsolatban, vegye fel a kapcsolatot kezelőorvosával +++

A fenti javaslatok kidolgozása a jelenleg elérhető irodalmi adatok, tudományos szervezetek és különböző európai országok hivatalos ajánlásai alapján történt. Vitás kérdések továbbra is fennállnak, ezeket érthetően jeleztük a szövegben. A javaslatok frissülhetnek új kutatási és epidemiológiai eredmények birtokában.

A javaslatokat írta Christine Bodemer (Franciaország, az ERN Skin vezetője) az alábbi egészségügyi szakemberek közreműködésével (a nevek abc-sorrendben szerepelnek): J. Bauer (Ausztria), M.C. Bolling (Hollandia), L. Bruckner-Tuderman (Németország), A. Bygum (Dánia), M. Caproni (Olaszország), I. Dreyfus (Franciaország), B. Didona (Olaszország), A. Diem (Ausztria), S. Emmert (Németország), A.K. Gaspar (Magyarország), K. Giehl (Németország), A. Gostynski (Hollandia), S. Guez (Olaszország), M. El Hachem (Olaszország), S. Hadj-Rabia (Franciaország), Hammersen (Németország), C. Has (Németország), J. Ingram (Egyesült Királyság), G. Jemec (Dánia), P. Joly (Franciaország), V. Kucinskiene (Litvánia), M. Laimer (Ausztria), J. Mazereeuw (Franciaország), M. Medvecz (Magyarország), D. M. Saunte (Dánia), A.W. Morgan (Egyesült Királyság), C. Moss (Egyesült Királyság), I. Neri (Olaszország), M. Ogboli (Egyesült Királyság), G.S Tiplica (Románia), E. O'Toole (Egyesült Királyság), S. Oro (Franciaország), J. Panelius (Finnország), C.M Salavastru (Románia), J. Setterfield (Egyesült Királyság), C.C. Zouboulis (Németország)

<https://ern-skin.eu/reference-centers/>

